Sortland kommune

Kommunedelplan næring, reiseliv og landbruk 2026 - 2032

Forslag til planprogram

Dato: 26.01.26

Rev.:

Vedtatt:

Innhold

1. Formål 3
1.1 Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk 2026 – 2032 skal: 3
1.2 Kommuneplanens samfunnsdel og FNs bærekraftmål 4
2. Organisering, fremdrift og rammer for planprosessen 4
3. Satsingsområder for planperioden 6
3.1 Mineralutvinning 6
3.2 Grønn omstilling 6
3.3 Nytt havne- og næringsområde og Indre Havn - definerende tiltak under tidspress 6
3.4 Hålogalandsvegen – vår tids store mulighet 7
3.5 Havbruk – en næring drevet av innovasjon og entreprenørskap 7
3.6 Reindriftsnæringen – identitet og kulturarv 7
3.7 Rent og trygt drikkevann – også et beredskapshensyn 8
3.8 Reiseliv 8
3.9 Handel – vår identitet og vår historie 8
3.10 Vindkraft, kjernekraft og infrastruktur 8
3.11 Landbruk og skogbruk 9
4. Samskaping 10
5. Medvirkning 11
5.1 Aktuelle deltakere 11
6. Kunnskapsgrunnlag 12

1. Formål

Kommunestyret vedtok i februar 2025 *Kommunal planstrategi 2024–2028*. Planstrategien fastslår at det skal utarbeides en ny **kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk**. Planprosessen skal følge prosesskravene slik de går frem av plan- og bygningsloven.

Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk skal være et styringsdokument som gjennom mål, strategier og tiltak sikrer samhandling og samskaping med næringsdrivende i Sortland kommune og Vesterålen. Etter vedtak, legges planen til grunn for kommunens overordnede virksomhetsstyring.

Planen skal avklare næringslivets forventninger til kommunens ulike roller, og vise tiltak for å imøtekomme disse forventningene.

Kommunen ønsker også å se sammenhengen mellom næringsliv og sysselsetting, folkehelse og utenforskap. Dette er et tema hvor næringsplanen har tangeringspunkter med Kommunedelplan for helse- og omsorg og Kommunedelplan for oppvekst.

1.1 Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk 2026 – 2032 skal:

- utarbeides i henhold til prosesskravene slik de går frem av plan- og bygningsloven
- følge opp målene i kommuneplanens samfunnsdel
- følge opp nasjonale forventninger til kommunal planlegging
- bidra til en kultur som fremmer samhandling mellom offentlig og privat virksomhet
- sikre tverrsektorielt samarbeid slik at unødige tidstyver minimeres i møte med næringslivets forventninger til kommunal tjenesteyting
- sikre næringslivet en positiv opplevelse i møte med kommunen basert på evne og vilje til å finne løsninger i fellesskap
- vise utvalgte satsingsområder, samt aktuelle tiltak for å styrke disse
- etablere praksis som vektlegger hensynet til næringslivet og innbyggere i kommunal saksbehandling
- avklare og sikre behovet for tilgjengelig areal som grunnlag for næringsetableringer
- avklare behovet for fysiske tiltak slik som vei, vann, avløp som grunnlag for næringsetableringer
- sikre at kommunens helhetlige virksomhetsstyring imøtekommer næringslivets forventninger til kommunen som:
    - myndighetsutøver/saksbehandler
    - veileder/opplysningsplikt
    - eiendomsforvalter/grunnerverver
    - tilskuddsforvalter
    - fysisk tilrettelegger (VVA)
    - avtalepart(ner)
    - byggherre
    - kunde og innkjøper
    - vertskommune

Planen skal inneholde en handlingsdel som viser aktuelle tiltak for å sikre at planens formål blir ivaretatt. Næringsplanen med tiltak skal være definerende for innholdet i kommuneplanens arealdel.

1.2 Kommuneplanens samfunnsdel og FNs bærekraftmål

Samfunnsplanen presiserer at gjensidig tillit og samarbeid er nøkkelen til å lykkes med utviklingen av Sortland og Vesterålen. Involvering og samskaping gir nyttig kunnskap og sikrer støtte for de valgene som tas. Erkjennelsen av at vi skaper framtidas Sortland ilag, er grunnlaget for samfunnsplanen. Tillit og samarbeid vil være gjennomgående for denne planprosessen og planens innhold.

FNs bærekraftsmål nr. 17 er gjengitt i samfunnsplanen som en rettesnor for kommunens virksomhet:

«For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Bærekraftsmålene skal fungere som en felles, global retning og prioritere innsats de neste 15 årene.»

2. Organisering, fremdrift og rammer for planprosessen

Arbeidet kjennetegnes og organiseres som et prosjekt med politisk styringsgruppe, prosjektleder og arbeidsgruppe.

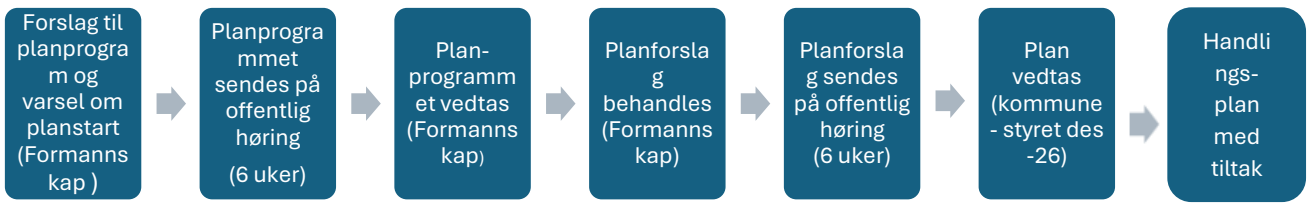
Politisk styringsgruppe
Formannskapet er planutvalg og politisk styringsgruppe. Formannskapet orienteres løpende og ved behov om fremdrift i planprosessen. Formannskapet fatter også prosessledende vedtak slik som høring og offentlig ettersyn av planforslag.

Prosjektleder
Næringssjef er prosjektleder og har ansvaret for å sikre at planprogrammet blir fulgt, saksforberedelser til styringsgruppen og ledelse av arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppe:
Arbeidsgruppa består av prosjektleder, rådgiver/samfunnsutvikler fra næringsavdelingen, kommunalsjef samfunn, enhetsleder myndighet og havnesjef. Dette teamet støtte prosjektlederen og bidrar ved utarbeidelse av selve plandokumentet.

Det er også ønskelig at folkehelsekoordinator deltar i arbeidsgruppa ved behov.

2.1 Figuren under viser prosesskravene etter plan- og bygningsloven

2.2 Fremdriftsplan (2026)

Aktivitet	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
Utarbeide planprogram	X											
Varsel om planoppstart og planprogram på høring		X	X									
Behandle høringsinnspill / fastsette planprogram				X								
Arbeid med planforslag					X	X	X	X				
Planforslag på høring									X	X		
Behandle høringsinnspill											X	
Vedtak av kommunedelplan											X	X

2.3 Juridiske rammer for arbeidet

Planen med mål, strategier og tiltak skal utarbeides innenfor rammene av Plan- og bygningsloven §§ 3-1, 4-1, 11-1, 11-2 og 11-4:

§ 3-1 Oppgaver og hensyn i planlegging etter loven (første ledd bokstav a, c og d, samt andre og tredje ledd
§ 4-1 Planprogram
§ 11-1 Kommuneplan (tredje ledd)
§ 11-2 Kommuneplanens samfunnsdel (tredje ledd)
§ 11-4 Revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og kommunedelplan og handlingsdel (første ledd)

2.4 Nasjonale forventninger

Nasjonale forventninger til kommunal planlegging (2023 – 2027) samler regjeringens viktigste prioriteringer på planområdet for en fireårsperiode. Hensikten er å etablere et felles grunnlag for fylkeskommunene, kommunene og statlige myndigheter, slik at planprosessene blir effektive og målrettet og at unødige innsigelser unngås

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027 - regjeringen.no

Regjeringen mener det er viktig at fylkeskommunene og kommunene bidrar til å fremme verdiskaping, nødvendig omstilling av økonomien, sikre bosetting i hele landet, redusere klimagassutslipp og tilpasse oss et klima i endring, ivareta natur, viktige friluftsområder og kulturmiljø, effektivisere energibruken, tilby likeverdige tjenester, håndtere demografiske endringer, motvirke mangel på kompetanse og arbeidskraft og sikre gode, likestilte og trygge lokalsamfunn. **Det er samtidig viktig at fylkeskommunene og kommunene bidrar til gode rammebetingelser for privat næringsliv og frivillig sektor.** Løsninger og samarbeidsformer som legger til rette for effektiv ressursbruk, og bidrar til å bygge opp under de overordnede målsetningene for samfunnsutviklingen, skal prioriteres.

2.5 Næringsplan og beredskap

Lokalt næringsliv med tilgjengelige ressurser, kompetanse og varer kan være avgjørende for å sikre samfunnskritiske funksjoner og innbyggere ved krise og krig. Dette sees i sammenheng med kommunens overordnede beredskapsplanlegging.

2.6 Regionale føringer

- Fylkesplan for Nordland 2013 - 2025
- Regional transportplan 2022 - 2033
- Regional plan for landbruk i Nordland
- Strategi for reiseliv og opplevelser i Nordland 2023 – 2027
- Mineralstrategi for Nord-Norge
- Strategi for marin verdiskaping i Nordland 2022 - 2026

2.7 Lokale føringer

- Kommuneplanens Samfunnsdel Sortland kommune 2025
- Kommunal planstrategi 2024–2028

3. Satsingsområder for planperioden

Administrasjonen har sammenfattet vedtak og signaler gitt fra politisk nivå for prioriterte satsingsområder. Satsingsområdene gjengis og beskrives kort i det følgende:

3.1 Mineralutvinning

Nasjonale myndigheter har en mineralstrategi som innebærer at Norge skal utvikle verdens mest bærekraftige mineralnæring. Metaller og mineraler er en forutsetning for å gjennomføre det grønne skiftet. Myndighetene har derfor et ønske om at Norge skal øke uttak og produksjon av mineraler der forholdene ligger til rette for dette.
Aktuelle områder for mineralutvinning må innarbeides i overordnet planverk (arealplan). Slik planavklaring vil tydeliggjøre kommunens intensjoner om å legge til rette for mineralutvinning i egen kommune. Avklaring i overordnet planverk er også et premiss for gjennomføring av reguleringsplaner, innvilgelse av konsesjon og tillatelser for uttak.
Gjennom arbeidet med næringsplanen kan kommunen kartlegge interessenter som kan bidra til å fremskaffe et kunnskapsgrunnlag som grunnlag for revisjon av arealplan, samt strategi for videre prosess slik at mineralutvinning i Sortland kan realiseres.

3.2 Grønn omstilling

Grønn omstilling i næringslivet gjør det mulig å fornye eksisterende næringer og etablere nye næringer. Utvikling innen fangst og lagring av karbon, fornybar energi, energigjenvinning, hydrogen, batterier, grønn skipsfart og landtransport, prosessindustri og skog- og akvakultur bidrar til omstilling. Dette er næringer som er viktige for å skape flere lønnsomme arbeidsplasser og for å øke den samlede verdiskapingen og eksportinntektene. Regional og kommunal planlegging er viktig for å legge til rette for grønn næringsutvikling i hele landet.

3.3 Nytt havne- og næringsområde og Indre Havn - definerende tiltak under tidspress

Et nytt havne- og næringsområde vil få stor betydning for utvikling av Sortland kommune. Ved å flytte noen av havnas aktiviteter ut av eksisterende terminalområde vil kommunen i større grad kunne

ivareta sin rolle som vertskommune for Kystvakta ved at arealer blir gjort tilgjengelig for å utvikle basevirksomheten ved dagens terminalkai.

Omstrukturering av havnas aktiviteter vil påvirke bybildet positivt ved at støyende virksomhet og godstrafikk flyttes ut av byen. Et nytt havneavsnitt utenfor sentrum vil bli et naturlig logistikknutepunkt for gods og varetransport, ikke bare i Vesterålen, men også i en nasjonal sammenheng. De positive effektene vil klart forsterkes ved realisering av Hålogalandsveien og bidra til å gjøre Vesterålen attraktivt for virksomheter som er avhengig av gode logistikkløsninger på hjul, kjøl, bane og fly.

I fremtiden vil det være en funksjonsdeling mellom Indre havn og nytt havn- og næringsområde på Kringelen/Skjåneset. Disse prosjektene bør planlegges samtidig for å sikre en helhetlig utvikling. Indre Havn vil ivareta cruiseanløp, opplagsfartøy og kystflåten. Utbygging av Indre Havn er en forutsetning for videre drift av dagens terminalområde. Særlig dersom kai- og næringsareal avhendes til Kystvakta. Utvikling av Indre Havn vil få betydelig virkning sentrumsutviklingen og bør sees i sammenheng med andre sentrumsfunksjoner ved revisjon av Byplan.

3.4 Hålogalandsvegen – vår tids store mulighet

Hålogalandsvegen ferdigstilles i 2027/2028. Dette tiltaket vil bidra til kortere, mer effektiv og mer forutsigbar ferdsel mellom Harstad/Narvik, Ofotbanen med fremtidig dobbeltspor, Evenes, Lofoten og Vesterålen. Synergieffekten – og mulighetene, vil være signifikante i tiden etter åpningen av veien. Dette er tiden hvor lokalt næringsliv, samt regionale prioriteringer vil følge opp og styrke effekten av den nye veiforbindelsen. Her er det viktig at kommunen kjenner sin besøkelsestid. Revisjon av arealplan – tilpasset den nye tiden – er det kommunale virkemiddelet som uten tvil vil ha størst betydning for lokal verdiskaping og sysselsetting. Nordland Fylkeskommune viser nå, både i ord og handling, at de fra regionalt hold prioriterer Vesterålen i sine investeringsbudsjetter og regional transportplan. Blant annet ved å bevilge 150 millioner til infrastruktur for fylkesvei 82 mellom Sortland og Holmen. Det mest signifikante kommunale tiltaket, som vil være en premissgiver for både sentrumsutvikling og øvrig næringsliv, er et nytt havneavsnitt som en naturlig endestasjon for Hålogalandsvegen.

3.5 Havbruk – en næring drevet av innovasjon og entreprenørskap

Kommunen må ha kjennskap til, samt yte bistand i lovpålagte prosesser som havbruksnæringen må forholde seg til. Kommunen bør aktivt bistå havbruksnæringen i møte med sektormyndigheter, spesielt Statsforvalteren som en sentral myndighetsutøver. Dette er avgjørende for å sikre tilgjengelige arealer i sjø og på land, samt teknologisk utvikling for fremtidig vekst i næringen.

Kommunen må være en pådriver for fremdrift og opptre forutsigbart, blant annet ved å overholde tidsfrister i saksbehandling. Dette vil signalisere en næringsvennlig politikk, som følges opp over tid, og i alle ledd. Havbruksnæringen har behov for romslighet rundt sine oppdrettslokaliteter, med kombinasjonsareal som gir fleksibilitet for fremtidig justering og utvikling. Kommunen bør være pådriver for å identifisere og legge til rette for nye områder for havbruk, også uten at det kommer konkrete innspill fra næringen selv, eller andre aktører. Regelmessig rullering av kystsoneplanen er et vesentlig bidrag fra kommunen, dette bør gjennomføres regelmessig, eksempelvis hvert femte år.

3.6 Reindriftsnæringen – identitet og kulturarv

De første sjøsamiske bosettingene i Vesterålen er ikke tidfestet, men det er trolig snakk om årtusener. Det har vært drevet reindrift i regionen siden begynnelsen på 1800-tallet. Sortland kommune vil tilrettelegge for et tett samarbeid med reinbeitedistriktet. Samarbeidet skal sikre at kommunen ikke gjennomfører tiltak som kan påvirke driftsgrunnlaget uten at avbøtende tiltak og omforente løsninger

foreligger. Sortland kommune skal overholde sin konsultasjonsplikt og bidra til forutsigbarhet og forutsetninger for positiv vekst i næringen nå og for fremtidige generasjoner.

3.7 Rent og trygt drikkevann – også et beredskapshensyn

Kommunene har ansvar for å sikre husholdningene og næringslivet tilgang på tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann. Dette er en forutsetning for god helse og et velfungerende samfunn. Sikring av drikkevannskilder og areal til infrastruktur for vannforsyning og avløp, er derfor en viktig del av kommunale planer. Vannforekomster som benyttes til vannforsyning må beskyttes mot forurensning med hensynssoner med tilhørende planbestemmelser. Dette kan også bidra til å redusere behovet for rensing ved produksjon av drikkevann.
Sikker vannforsyning er avgjørende for samfunnssikkerheten. Det kommunale ledningsnettet er generelt i dårlig forfatning, lekkasjegraden er høy og fornyelsesgraden av ledningsnettet er ikke tilstrekkelig til å unngå økende forfall. Det medfører fare for forurensning av drikkevannet og leveringssvikt. Det er derfor viktig at den kommunale sektor- og arealplanleggingen ses i sammenheng og bidrar til å løse disse utfordringene.

3.8 Reiseliv

Reiselivsnæringen er en viktig næring for Sortland Kommune og Vesterålen som region.
Sortland Kommune samarbeider derfor tett med Visit Vesterålen AS, for å løse fellesfunksjoner som produktutvikling, fly/buss og båtforbindelser, markedsføring av regionen og reisemålsutvikling.

3.9 Handel – vår identitet og vår historie

Handel har gjennom generasjoner formet Sortland som regionsenter – fra tidlig handelssted og knutepunkt for kystsamfunnene rundt, til dagens sentrale møteplass som skaper verdier, arbeidsplasser og en tydelig regional identitet. Planen vil redegjøre for næringens aktuelle strategier og tiltak for handelsnæringens forventninger til kommune

3.10 Vindkraft, kjernekraft og infrastruktur

Sortland har allerede etablert Ånstadblåheia vindpark, som består av 14 vindturbiner og produserer betydelig mengde fornybar energi – nok til å forsyne flere tusen husstander og bidra til lokal energiproduksjon og klimamål. Produksjonen gir verdiskaping og inntekter i form av skatter, avgifter og støtteordninger til lokalsamfunnet, samtidig som lokale entreprenører har vært involvert i utbyggingen. Dette viser at vindkraft kan gi økonomiske og samfunnsmessige fordeler for Sortland.
I tillegg gir vindkraftprosjekter i kommunen et grunnlag for videre vekst i fornybar energi, med mulighet for flere prosjekter og ringvirkninger i næringslivet. Samtidig som debatten om nye etableringer er sterkt tilknyttet lokal aksept og nasjonale energibehov

Norge står overfor en krevende kraftsituasjon med økende forbruk, press på forsyningssikkerheten og behov for ny, stabil og utslippsfri energi. For å sikre framtidig verdiskaping og bosetting i regionen må kommunene ta en aktiv rolle som tilretteleggere for ny energiproduksjon. Sortland kommune kan, som samfunnsutvikler, bidra til å skape rammer for framtidens grønne energiløsninger.
Kjernekraft kan bli en større del av et mangfoldig norsk energisystem.

Sortland kommune erfarer at det allerede er knapphet på kraft til regionen, noe som legger begrensninger på utvidelse og ny-etablering av industri/næring. Det må legges til rette for helhetlige løsninger som sikrer tilstrekkelig strømforsyning for pågående og nye utviklingsprosjekter i Vesterålen. Dette vil bli utdypet i planen med forslag til tiltak. Det mest aktuelle tiltaket kan være

realisering av en 420 kV-forbindelse som kan binde sammen Lofoten, Vesterålen og Hålogalandsområdet.

3.11 Landbruk og skogbruk

3.11.1 Landbruk

God og aktiv forvaltning av jord og skog i Vesterålen er en forutsetning for å møte utfordringene som ligger foran oss og for å nå målene om en bærekraftig fremtid. Landbruket har en viktig rolle i et grønt skifte, og i å bidra til å øke graden av selvforsyning i regionen. Det er krig i Europa, og matproduksjon og selvforsyning er viktigere enn det har vært på mange år. Det er mange grunner til å arbeide med å utvikle landbruket i Sortland. Vesterålen, og kommunene har en viktig rolle i dette bildet.

Det er vedtatt en felles strategisk plan for kommunene i Vesterålen som skal gjelde fra 2023 – 2031. Kommunene skal bidra til at næringen:

- øker volumproduksjonen,
- markedsorientert produksjon
- bedre ressursutnyttelse
- kombinerer nisje- og skalaproduksjon
- styrker samarbeidet mellom landbruk, sjømatnæringene, reiseliv og øvrig næringsliv

Landbruksnæringen i Sortland har en solid posisjon både økonomisk og sosialt, men også for lokalsamfunnets identitet. Det er om lag 64 aktive gårdsbruk i kommunen fordelt på 84 årsverk. Samlet bruttoproduksjonen fra jordbruket utgjorde 47 millioner kroner i 2022. I tillegg kommer betydelige ringvirkninger – hvert årsverk i landbruket gir én til to arbeidsplasser i tilknyttede næringer. Dette gjør at landbruksnæringen gir grunnlag for andre næringsdrivende i kommunen.

Et kjennetegn ved Sortlandslandbruket er de store utmarksressurser som brukes aktivt til beite, og som representerer en viktig del av driftsgrunnlaget for både storfe og småfe. Landbruket bidrar samtidig til å opprettholde et åpent og attraktivt kulturlandskap, som igjen har betydning for reiseliv, friluftsliv og lokal trivsel. Kommunen har ikke store rovdyr, noe som gir beitenæringen ett stort fortrinn i forhold til resten av landet

3.11.2 Skogbruk

Gran er det treslaget med høyest tilvekst i Lofoten og Vesterålen, samt det treslaget som i dag har det største kjente forretningsmessige potensialet. For tiden ligger granhogsten i Lofoten og Vesterålen på 20000-25000 kubikkmeter i året. Sortland har 24% av skogarealet, og ligger strategisk til for etablering av treindustri og utskiping av tømmer. Etter krigen ble det plantet om lag 1 million planter årlig. Dette er tømmerverdier på om lag 5-6 mrd. kroner som kan hentes ut de neste 20 årene En forutsetning for dette er tilrettelagt infrastruktur

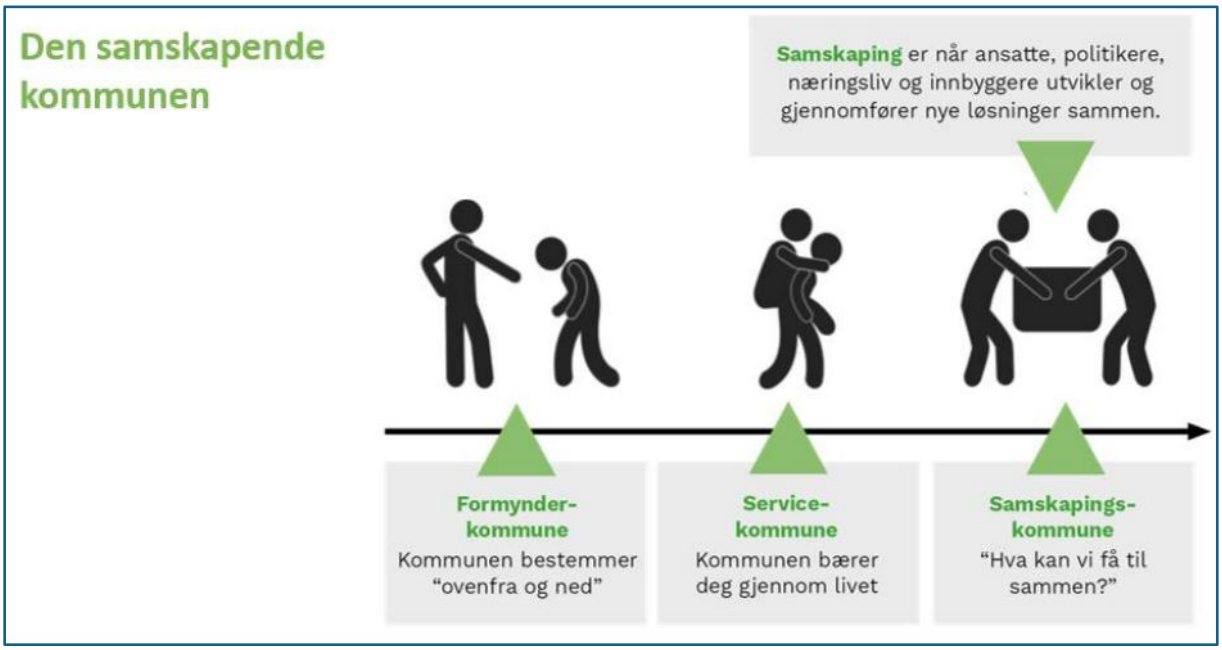
Samtidig som verdier realiseres nå, må det også legges til rette for verdiskaping på sikt og å ta vare på skogens evne til å binde karbon. Kommunen kan og bør føre en aktiv politikk for å sikre fornyelse av skog og nyplanting samt tydeliggjøre hva et aktivt skogbruk betyr for kommunens utslipp og binding av klimagasser.. Planen skal vurdere tiltak for at videreforedling av regionens tømmer kan skje her i Vesterålen. Bruk av disse produktene lokalt bidrar til sirkulær økonomi og redusert karbonavtrykk.

4. Samskaping

Planen skal bidra til at kommunens helhetlige virksomhetsstyring imøtekommer næringslivets forventninger til kommunen som: myndighetsutøver, veileder, eiendomsforvalter, tilskuddsforvalter, fysisk tilrettelegger, avtalepart(ner), byggherre, kunde/innkjøper og vertskommune.

Tidligere undersøkelser blant næringsdrivende har gitt verdifulle tilbakemeldinger på deler av den kommunale tjenesteytingen. Hvordan kommunen velger å møte sine innbyggere og sitt næringsliv er et viktig premiss for vekst og utvikling. Kommunal forvaltning, næringsliv og dagligliv henger uløselig sammen i enhver kommune. Det er derfor viktig å styrke de tverrfaglige prosessene, helheten i den kommunale virksomhetsstyringen, i møte med et samlet næringsliv.

I denne konteksten er *samskaping* gullstandarden for hvordan vi sammen skal utvikle vår kommune i årene som kommer. *Samskaping* innebærer at kommunen som offentlig aktør må tre inn i relasjoner og adferdsmønstre som i liten grad er beskrevet eller formalisert i gjeldende regelverk. Kommunalt ansatte må inngå i likeverdige samarbeid med næringslivet. Denne rollen ligger litt på utsiden av hva de fleste kommunalt ansatte er opplært i. Samskaping forutsetter derfor vilje til å gi slipp på den klassiske myndighetsrollen for å oppnå en intensjon om å sikre gode partnerskap i møte med eksterne aktører.

5. Medvirkning

Planprosessen skal sikre at samtlige næringsdrivende i kommunen blir gitt anledning til å medvirke direkte og/eller indirekte til planen.

Med utgangspunkt i prosjektorganiseringen, skal medvirkningsprosessenes sikre at samtlige næringsdrivende i Sortland skal kunne påvirke utformingen av denne planen. I Sortland kommune er det stor bredde i typer næringer, hvor mange de sysselsetter og verdiene de skaper. Denne sammensetningen bidrar til at Sortland som samfunn har flere bein å stå på. Det bidrar til attraktivitet for både fagutdannede og universitetsutdannede arbeidstakere. Samtidig kan det utfordre kommunen på å nå ut til samtlige. Det er derfor viktig at kommunen, i kraft av sine ulike roller, ivaretar hele spekteret av næringsdrivende.

Formålet med medvirkning er altså å sikre at planen blir demokratisk forankret, kunnskapsbasert og treffsikker. Ved å involvere de representanter for næringslivet i planprosessen vil vi skaffe oss innsikt, erfaringer, samt avdekke behov og forventninger. Dette bidrar til bedre vurderinger, færre konflikter, en plan som løser våre utfordringer og utnytter vårt potensial.

En lav terskel for medvirkning i form av direkte dialog og involvering vil øke tilliten til prosessen og sannsynligheten for at planens mål og tiltak blir gjennomført.

Medvirkning skjer hovedsakelig i to faser: **før** og **etter** høring og offentlig ettersyn.

- Før offentlig ettersyn ønsker man innspill på hvordan planen skal lages og hva den bør ivareta. Hvor er spikeren og hvordan treffer vi den?
- Etter offentlig ettersyn får man innspill på et ferdig planforslag. Har man truffet spikeren?

Den viktigste fasen er den første fasen. Her avgjøres hva kommunen skal utrede, hvilke hensyn som skal tas og hvilke satsingsområder og tiltak som skal prioriteres. Sortland kommune vil derfor:

- at møter med aktuelle interessenter skjer så tidlig som mulig i planprosessen.
- prioritere kvalitative analyser, slik som dybdeintervjuer og samtaler.
- Invitere til dialogmøter med bedrifter, foreninger eller andre paraplyorganisasjoner som selv ønsker det.
- avklare med næringslivet hvordan kommunen, som forvalter av tilskudd og myndighetsutøver, kan bidra til verdiskaping og sysselsetting i hele kommunen.
- sende ut informasjon om planprosessen (planprogrammet) til foreninger og bransjeorganisasjoner, herunder høring av planprogrammet
- invitere til dialog for andre som ønsker det.

5.1 Aktuelle deltakere

I det følgende lister vi opp interessenter som vil bli invitert inn i prosessen, eller at de får planprogram og planforslag tilsendt på høring og offentlig ettersyn. Interessentene sorteres etter hvilken næringsgruppe de tilhører (oversikten under er ikke uttømmende).

5.2 Primærnæringer

- Sortland VGS avd. Kleiva
- Bondelaget/bonde- og småbrukarlaget
- Kanstadfjord og vestre Hinnøy reinbeitedistrikt
- Fiskarlag, Kystfiskarlag?
- Norsk landbruksrådgivning

- Fiskarlag/Kystfiskarlag
- Skogeierforbundet

5.3 Sekundærnæringer

- AIV
- Holmøy Maritime
- NESO Nordnorges entreprenørers serviceorganisasjon SA
- Direktoratet for mineralforvaltning
- Vestall/Vesterålskraft

5.4 Tertiærnæringer

- NHO Reiseliv
- Visit Vesterålen
- Sortland storsenter, Skipsgården og Handelsparken
- Norges lastebileierforbund

5.5 Andre interessenter

- Nordland fylkeskommune
- NHO
- Kystvakta/forsvarsbygg
- Statnett

6. Kunnskapsgrunnlag

Kunnskapsgrunnlaget skal gi felles forståelse for utfordringer og muligheter, og danne grunnlag for mål, strategier og tiltak. Kunnskapsgrunnlag utarbeides undervegs i planprosessen. Aktuelle grunnlagsdata kan være:

- Demografi, befolkningsutvikling og prognoser
- Regionale og lokale utviklingstrekk
- Pendlerstatistikk og regionalt bo- og arbeidsmarked.
- Sysselsettingstall/arbeidsledighet
- Energibehov nå og i tiden som kommer
- Sammenfatning fra SFNO – kommunebilde
- Kommunebarometeret